

Økonomiforvaltningen

D. 29. september 2023

Københavns Fødevarerfællesskabs høringssvar til Københavns Kommunes Kommuneplanstrategi 2023

Høringssvaret er en opfølgning og suppleringer som resultat af drøftelser, vi har haft i foreningen, efter vores deltagelse i Teknik og Miljø i Københavns Kommunes samskabelsesworkshop omhandlende den kommende Klimaplan med fokus på, *hvordan værdikæden rundt om borgernes fødevarerforbrug kan skrues sammen for, at vi kan spise mere klimavenligt i København* onsdag d.18. januar 2023.

Københavns Fødevarerfællesskab

f.m.b.a.

c/o Hotel- og Restaurantskolen

Vigerslev Alle 18

2500 Valby

CVR: 32 99 66 71

www.kbhff.dk

Generelle bemærkninger

Kommuneplanstrategien er af særlig interesse for Københavns Fødevarerfællesskab, fordi vi ligesom Københavns Kommune ønsker en *fremtidig klimavenlig hovedstad* og mener, at det er på tide, at vi tager en åben og offentlig debat om, hvad en Klimavenlig hovedstad egentlig er?

Vi har gennemgået foreliggende kommuneplanstrategi og har noteret os, at Københavns Kommune indtil videre har valgt at vente på den kommende Klimaplan, og altså ikke benytter det værdifulde momentum i Kommuneplanstrategien, til blandt andet at fremme de mange virksomheder og foreninger, som allerede nu understøtter bæredygtig livsstil og forbrugsmønstre hos borgerne i Københavns Kommune. (Se faktaboks s. 4 for foreningens definition af bæredygtig livsstil og forbrug).

Til orientering kan det oplyses, at Københavns Fødevarerfællesskab i forbindelse med kommuneplanrevisionen primært vil have fokus på følgende kapitler:

Kapitel 1 - By vision for København

Kapitel 4 - En by med erhverv og studiemiljø

Kapitel 5 - En sund klimaby

Københavns Fødevarerfællesskabs specifikke bemærkninger og input til Københavns Kommunes kommuneplanstrategi 2023

Rammesætning af bæredygtighedsbegreber

Københavns Fødevarerfællesskab bakker op om afsnittet *"En sund klimaby"* (s. 74) men mener også, at teksten på grund af dens overordnede ordlyd passende kunne inkluderes i *"kapitel 1 - Byvision for København"* (s. 16), da vi generelt i Kommuneplanstrategien savner en bedre sammenhæng mellem flotte bæredygtige visioner og konkrete prioriteringer og forslag, der udmønter sig i bindende retningslinjer. I den forbindelse vil det derfor være ønskværdigt med en rammesætning af bæredygtighedsbegreberne, da *"mindste CO2 udledningen"* var nummer 3 på borgernes top 5 i spørgeundersøgelsen, udarbejdet af København Kommune, over emner som kommunen bør prioritere fremadrettet i arbejdet med Kommuneplanstrategien (s. 12).

Derfor foreslår vi at begreber såsom *"klimavenlig"*, *"bæredygtig byudvikling"*, *"bæredygtig mobilitet"*, *"klimaby"* og *"bæredygtig turisme"* rammesættes og prioriteringer uddybes eksempelvis i *"kapitel 1 - Byvision for København"* (s. 74), dels for at undgå greenwashing af Kommuneplanstrategien, men også for at tydeliggøre prioriteringerne bag *"Fremtidens klimavenlige hovedstad"*. Kan man eksempelvis have ambitioner om en klimavenlig hovedstad, når der i Kommuneplanstrategien ikke nævnes nogle bindende retningslinjer for forbrugsmønstre? kunne man eksempelvis spørge.

Klimaplanen 2035 vs. kommuneplanstrategi 2023

Med reference til den kommende Klimaplan 2035, beskriver kommuneplanstrategien hvorledes *"København skal være førende inden for den cirkulære økonomi og trække mindre på klodens ressourcer gennem nye forretningsmodeller, deleordninger, genbrug og gode rammer for, at københavnere og virksomhederne kan virkeliggøre den grønne omstilling."* s. 75.

Flere virksomheder og foreninger arbejder allerede i dag med ovenstående, I Københavns Fødevarerfællesskab har vi forståelse for forskelle i klimaplaner og kommuneplanstrategier, men vi stiller os stadig uforstående overfor, hvorfor kommuneplanstrategien ikke allerede nu understøtter disse aktører, som allerede i dag arbejder med den grønne omstilling via bindende retningslinjer i Kommuneplanstrategien. Eksempelvis har Københavns Fødevarerfællesskab eksisteret i næsten 15 år.

De følgende input er Københavns Fødevarerfællesskabs konkrete forslag til specifikke områder i kommuneplanstrategien, hvor det ville være ønskeligt, at Københavns Kommune inddrog de virksomheder og foreninger som dagligt allerede arbejder med fokus på bæredygtig livsstil og forbrug.

Kultur og Fritid

Det ville være ønskeligt, at der under afsnittet *"Kultur og fritid"* (s. 80) blev formuleret et tekstafsnit, der beskriver værdien af foreninger, hvis fællesskab arbejder med den grønne omstilling og hvordan kommuneplanstrategien kan være med til at understøtte deres indsats. Ligesom det ville være oplagt at nævne under afsnittet *"Dilemma - klima, natur, kultur og fritid"* (s. 82). Grunden hertil er at forskning viser, at *"...medlemmer af græsrodsinitiativer har en 16% lavere samlet kulstofaftryk, og henholdsvis 43% og 86% lavere kulstofaftryk for mad og tøj i forhold til deres "ikke-medlems" regionale socio-demografiske modstykker."*¹ Hertil viser forskning også, at *"...medlemmer viser højere livstilfredshed sammenlignet med ikke-medlemmer og er 11-13% mere tilbøjelige til at vurdere deres liv positivt."*² det virker derfor af flere årsager oplagt at fremhæve denne borgergruppes aktiviteter ved konkrete retningslinjer i Kommuneplanstrategien.

Dette kan eksempelvis gøres ved at synliggøre de frivillige foreningers tilbud i bla. bybilledet eller udvide funktionen af miljøpunkter, så der er bedre mulighed for eksempelvis reparation eller indkøb af lokale varer mm. i alle bydele, herunder byudviklingsområder, for at begrænse transportafstande og for at understøtte at de bæredygtige dagligdags valg skal være det letteste og det mest attraktive valg. Hertil bør der være fokus på god tilgængelighed for alle særligt de bløde trafikanter.

Erhvervsudvikling

Ligesom der findes frivillige foreninger, er der også virksomheder, der allerede beskæftiger sig med bæredygtig livsstil og forbrug. Derfor foreslår vi, at følgende afsnit får tilføjet tekstafsnit, som omhandler prioriteringen af et erhvervsliv som understøtter lokal forsyning og som fordrer til bæredygtig livsstil og forbrug;

- *"Mål for Københavns udvikling"* (s.60)
- *"...hvorledes erhvervsudviklingen skal understøtte københavnernes hverdagsliv..."* (s. 65)
- *"Alsidig detailhandel i alle bydele"* (s. 68)
- *"Dilemma erhverv og turisme"* (s. 70)

Fra et bystrategisk synspunkt er det særligt væsentligt at tilføje under afsnittet *"Alsidig detailhandel i alle bydele"* (s. 68), da vi mener at kommunen særligt i dette afsnit har mulighed for at fastsætte retningslinjer som understøtter lokal forsyning og som fordrer bæredygtig livsstil og forbrug.

¹ *'Happier with less? Members of European environmental grassroots initiatives reconcile lower carbon footprints with higher life satisfaction and income increases'* Gibran Vita, Diana Ivanova, Adina Dumitru, Ricardo García-Mira, Giuseppe Carrus, Konstantin Stadler, Karen Krause, Richard Wood, Edgar G. Hertwich.

² Ibid.

Dette kan eksempelvis gøres ved at sætte retningslinjer som beskriver hvorledes det skal være nemt og attraktivt at foretage bæredygtige dagligdags valg, eksempelvis ved at man kan indgå i sociale fællesskaber, nære muligheder for reparation eller indkøb af eksempelvis lokale varer mm. Ligesom for de frivillige foreninger bør disse muligheder være til rådighed for alle borgere i alle bydele, herunder byudviklingsområderne, for at begrænse transportafstande og for at understøtte at de bæredygtige dagligdags valg er det nemmeste og mest attraktive valg. Hertil bør der være fokus på god tilgængelighed for alle særligt de bløde trafikanter.

Afsluttende bemærkninger

Københavns Fødevarerfællesskab deltager gerne i dialog om planmæssige forhold vedrørende ovenstående, såfremt Københavns Kommune i det videre arbejde med kommuneplanrevisionen ønsker at inddrage vores høringsvar.

Københavns Fødevarerfællesskabs bestyrelse kan i den forbindelse kontaktes på e-mail til bestyrelse@kbhff.dk.

Venlig hilsen
Københavns Fødevarerfællesskab bestyrelse

Bæredygtig livsstil og forbrug

I Københavns Fødevarerfællesskab betyder bæredygtig livsstil og forbrug mulighed for som borger/virksomhed/kommune/organisation at kunne træffe bevidste dagligdags valg, der sigter mod at minimere den negative miljøpåvirkning ved miljøskadelige stoffer samt et reduceret CO2 udslip.

Hertil kan sociale fællesskaber såsom frivillige foreninger eller fællesskabet på en arbejdsplads fungere som katalysator for bæredygtig livsstil og forbrug, da forskning viser, at fællesskabernes sammenhold kan gøre det lettere at vælge bæredygtige dagligdags valg³. Disse kan derfor spille en nøglefunktion i overgangen til en mere klimavenlig hovedstad.

³ *'Together We Green: Measuring the Community Effect on Environmental Behaviour'*, Maria Tofta*, Quentin Gaussetb, Jens Villam Hoffc, and Simon Westergaard Lexd. Rapporten er endnu ikke offentliggjort, Lignende konklusioner findes også i andre forskningsartikler så som denne *'Happier with less? Members of European environmental grassroots initiatives reconcile lower carbon footprints with higher life satisfaction and income increases'* Gibran Vita, Diana Ivanova, Adina Dumitru, Ricardo García-Mira, Giuseppe Carrus, Konstantin Stadler, Karen Krause, Richard Wood, Edgar G. Hertwich.